

GRAU EN INFERMERIA

28533 - INFERMERIA I MALALTIES DE PREDISPOSICIÓ HEREDITÀRIA. GENÈTICA I CÀNCER

Informació general

- Curs acadèmic 2026/27
- Departament: Salut
- Tipus d'assignatura: Optativa
- Curs: Tercer
- Trimestre: Primer
- Nombre de crèdits: 4
- Professorat:
 - Ignacio Blanco Guillermo <iblanco@tecnocampus.cat>
 - Andrea Ros Peña <aros@tecnocampus.cat>

Llengües de docència

- Català

Els idiomes que conviuen a l'aula són el català, el castellà i l'anglès. La prova final es realitzarà en català.

Presentació de l'assignatura

Els avenços en genètica i la identificació de gens responsables de la predisposició a determinades malalties ha obert la possibilitat d'identificar a famílies i individus amb una major possibilitat de patir aquestes malalties. En conèixer els individus amb un major risc de patir aquestes malalties podrem posar en marxa mesures eficaces de diagnòstic precoç i prevenció racionalitzant la despesa i disminuint la morbiditat, física o psíquica, d'aquestes exploracions. L'abordatge de la predisposició hereditària des d'Atenció Primària és fonamental per a l'èxit de la implantació de mesures de prevenció primària i secundària tant en els pacients com en els seus familiars directes.

El Consell genètic és el procés de comunicació no directiva a través del qual els individus i / o famílies amb un major risc de predisposició hereditària reben informació sobre la possibilitat de presentar o transmetre una malaltia, de les mesures actualment disponibles per a la seva prevenció i diagnòstic precoç, i de les implicacions de l'estudi genètic tant per a ell com per als altres membres de la família.

En l'era de la informació, aquests avenços no han estat exclusivament en l'ambient sanitari, sinó que més al contrari han transcendit ràpidament a la llum pública gràcies als mitjans de comunicació. Això fa que hagi crescut una demanda social per conèixer les possibilitats de presentar una predisposició genètica per patir malalties com les neoplàsiques i de consell genètic.

El professional d'infermeria és clau en la translació dels coneixements en genètica a la pràctica clínica. La identificació dels rols a desenvolupar per el professionals d'infermeria en l'àrea de la genètica i la capacitat d'aquests professionals garantirà una adequada assistència.

OBJETIUS GENERALS

- Augmentar i aprofundir en el coneixement i la comprensió, les habilitats pràctiques i les actituds dels alumnes d'infermeria sobre genètica, genòmica i assessorament genètic.
- Entendre la relació de la genètica amb la salut, prevenció, detecció, diagnòstic, pronòstic, tractament, i seguiment de la eficàcia del tractament.

OBJETIUS ESPECÍFICS

- Conèixer els diferents patrons herència i el risc d'ocurrència i recurrència de malalties genètiques i anomalies congènites.
- Conèixer els riscos poblacionals per les malalties genètiques més prevalents
- Aplicar les recomanacions dirigides a potenciar estils de vida saludables.
- Identificar els síndromes de predisposició hereditària al càncer més freqüents
- Especificar el rol infermer dins el procés d'assessorament genètic.
- Treballar les diferents àrees d'actuació de l'infermer en consell genètic.
- Saber construir un arbre genealògic amb la informació de la història de salut familiar, incloent tres generacions, utilitzant símbols i terminologia estandarditzada.
- Identificar els aspectes psicoemocionals més freqüents en els pacients i famílies amb predisposició hereditària: impacte emocional, dol, percepció de risc i presa de decisions.
- Proporcionar eines bàsiques en l'abordatge d'aquests aspectes psicoemocionals.

L'ús de la intel·ligència artificial (IA) en aquesta assignatura es troba regulat al Pla d'Aprenentatge. Cal consultar-lo per conèixer les condicions específiques d'ús.

L'aula (física o virtual) és un espai segur, lliure d'actituds masclistes, racistes, homo?fobes, tra?nsfobes i discriminato?ries, ja sigui cap a l'alumnat o cap al professorat. Confiem que entre totes i tots puguem crear un espai segur on ens puguem equivocar i aprendre sense haver de patir prejudicis d'altres.

Competències/Resultats d'aprenentatge

Bàsica

- CB4_ Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic, tant especialitzat com no especialitzat
- CB2_ Que els estudiants sàpiguem aplicar els seus coneixements a la seva feina o vocació d'una forma professional i tinguin les competències que cal demostrar per mitjà d'una elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi

Específica

- CE1_ Conèixer i identificar l'estructura i funció del cos humà. Comprendre les bases mol·leculars i fisiològiques de les cèl·lules i els teixits
- CE6_ Aplicar les tecnologies i sistemes d'informació i comunicació de les cures de salut
- CE7_ Conèixer els processos fisiopatològics i les seves manifestacions i els factors de risc que determinen els estats de salut i malaltia en les diferents etapes del cicle vital

General

- CG3_ Conèixer i aplicar els fonaments i principis teòrics i metodològics de la infermeria
- CG9_ Fomentar estils de vida saludables, l'autocura, recolzant el manteniment de comportaments preventius i terapèutics
- CG11_ Establir una comunicació eficaç amb pacients, família, grups socials i companys i fomentar l'educació per la salut
- CG15_ Treballar amb l'equip de professionals com a una unitat bàsica en la que s'estructuren de forma uni i multidisciplinària i interdisciplinària els professionals i altre personal de les organitzacions assistencials
- CG7_ Comprendre sense prejudicis a les persones, considerant els seus aspectes físics, psicològics i socials, com a individus autònoms i independents, assegurant el respecte a les seves opinions, creències i valors, garantint el dret a la intimitat, a través de la confidencialitat i el secret professional
- CG8_ Promoure i respectar el dret a la participació, informació, autonomia i el consentiment informat en la presa de decisions de les persones ateses, segons la forma en com viuen el seu procés de salut-malaltia
- CG19_ Gaudir d'autonomia i capacitat crítica per a l'ús de les TIC

Transversal

- CT 1 Desenvolupar la capacitat d'avaluar les desigualtats per raó de sexe i gènere, per dissenyar solucions

No definides

Continguts

1. Conceptes bàsics de genètica i genòmica.
2. Patrons bàsics d'herència i variació biològica, tant dins de les famílies com en les poblacions.
3. Variabilitat genètica i malaltia. Una oportunitat per al desenvolupament de la prevenció, el diagnòstic i les opcions de tractament.
4. La importància de la història familiar en l'avaluació de la predisposició a la malaltia.
5. Interacció de factors genètics, ambientals i de comportament en la predisposició a la malaltia, l'aparició de la malaltia, la resposta al tractament, i el manteniment de la salut.
6. Diferències entre el diagnòstic clínic de la malaltia i la identificació de la predisposició genètica a la malaltia.
7. Factors facilitadors i barreres per a la introducció de la genètica en la cura de la salut (formació, ètnia, la cultura, les creences relacionades amb la salut, la capacitat de pagament, model sanitari, etc).
8. Beneficis físics i / o psicològics, les limitacions i els riscos de la informació genètica dels individus, familiars i comunitats.
9. Aspectes ètics, legals i socials relacionats amb les proves genètiques i el registre de la informació genètica.
10. Rol dels professionals de la infermeria en la referència a la prestació de serveis o la genètica, i en el seguiment d'aquests serveis.

Objectius de Desenvolupament Sostenible

- 05 - Igualtat de gènere
- 10 - Reducció de les desigualtats
- 03 - Salut i benestar
- 04 - Educació de qualitat

Activitats i Sistema d'avaluació

El sistema d'avaluació de les competències i els resultats d'aprenentatge d'aquesta assignatura contempla diferents activitats d'avaluació de la Matèria 8 - Optativitat:

Sistema d'avaluació	Ponderació mínima	Ponderació màxima
SE1. Examen	20%	60%
SE2. Treballs individuals	5%	40%
SE3. Treballs en grup	5%	40%
SE4. Participació a l'aula	5%	40%
SE5. Seminaris	5%	40%

S'utilitza un sistema de qualificació quantitativa (de 0 a 10) i qualitativa (suspens, aprovat, notable, excel·lent, matrícula d'honor) segons RD 1125/2003.

Segons normativa UPF, els estudiants que tenen opció a realitzar la recuperació de l'assignatura són aquells que hagin obtingut una qualificació de "suspens", que són les úniques susceptibles de modificació en el procés de recuperació.

El sistema d'avaluació i el període de recuperació es detalla en el Pla d'Aprenentatge disponible a l'aula virtual a l'inici de l'assignatura.

Qualsevol forma de frau acadèmic serà sancionada d'acord amb la normativa d'avaluació del centre. En cas que es detectin indicis de frau, inclòs l'ús indegut d'eines d'intel·ligència artificial generativa, el professorat de l'assignatura podrà convocar l'estudiant a una entrevista individual amb l'objectiu de verificar-ne l'autoria.

Bibliografia i Recursos

No definides